

Lublin, 27 czerwca 2024 roku

ks. dr hab. Paweł Jan Brudek
Katedra Psychologii Klinicznej
Instytut Psychologii
Wydział Nauk Społecznych
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

**Recenzja dorobku Pani dr Katarzyny Skałackiej w postępowaniu habilitacyjnym
toczącym się w Instytucie Psychologii Wydziału Nauk Społecznych
Uniwersytetu Opolskiego**

1. Podstawy formalne przygotowania recenzji

Recenzję osiągnięcia naukowego Pani dr Katarzyny Skałackiej zatytułowanego: *Charakterystyka aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się wspierających ich wysokie poczucie jakości życia* oraz ocenę tworzącego mu pozostałego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego wykonałem w odpowiedzi na pismo Przewodniczącego Rady Naukowej Uniwersytetu Opolskiego Pana dra hab. Dariusza Walencika, prof. UO z dnia 23 maja 2024 roku (Uchwała nr 50/2024). W piśmie tym zostałem poinformowany, iż Rada Doskonałości Naukowej powołała mnie na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr Katarzyny Skałackiej, toczącym się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Podstawą wykonania recenzji stała się przedłożona przez Habilitantkę dokumentacja, niezbędna w przedmiotowym postępowaniu. Dokumentacja ta zawiera:

- a. Wniosek z dnia 1 grudnia 2023 roku, określający jako podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego osiągnięcie naukowe: *Charakterystyka aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się wspierających ich wysokie poczucie jakości życia*;
- b. Kopię dyplomu potwierdzającego uzyskanie przez Kandydatkę stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii;
- c. Autoreferat;
- d. Wykaz osiągnięć Habilitantki;
- e. Zaświadczenia o odbytych przez Kandydatkę stażach naukowych;
- f. Oświadczenia współautorów publikacji;
- g. Zbiór publikacji składający się na główne osiągnięcie naukowe;
- h. Zbiór publikacji naukowych powstałych w ramach grantu;
- i. Zbiór pozostałych publikacji naukowych.

Po zapoznaniu się z nadesłanymi materiałami stwierdzam, iż dokumentacja jest kompletna i wystarczająca do opracowania recenzji, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce art. 219 (Dz.U. z 2018 roku poz. 1668 z późniejszymi zmianami).

2. Przebieg dotychczasowej kariery naukowej Habilitantki

Pani dr Katarzyna Skałacka jest absolwentką Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego. Studia magisterskie ukończyła w 2005 roku uzyskując z wyróżnieniem tytuł zawodowy magistra psychologii. Sześć lat później, w 2011 roku, Kandydatka uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii. Jednostką naukową nadającą stopień był Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Instytut Psychologii). Tytuł rozprawy doktorskiej: *Poziomy wykonania zadań poznawczych w wybranych stanach afektywnych*. Promotorem rozprawy był Pan dr hab. Romuald Derbis, prof. AJD. Z kolei recenzentami: Pan prof. dr hab. Władysław Paluchowski i Pani prof. dr hab. Helena Sęk. Warto tu podkreślić, że dysertacja została obroniona z wyróżnieniem. Po obronie rozprawy i uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w dziedzinie psychologia (24 października 2011 roku) Kandydatka została zatrudniona (w 2012 roku) na stanowisku adiunkta w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Opolskiego, z którym jest związana do dziś. Wcześniej, w latach 2005-2012, pracowała w tymże Instytucie na stanowisku asystenta.

3. Ocena głównego osiągnięcia naukowego

3.1. Ocena formalna

Pani dr Katarzyna Skałacka ubiega się o stopień doktora habilitowanego na podstawie osiągnięcia naukowego, które zatytułowała: *Charakterystyka aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się wspierających ich wysokie poczucie jakości życia*. W skład tego osiągnięcia wchodzi:

1. Monografia: *Aktywne starzenie się jako wyznacznik poczucia jakości życia w późnej dorosłości*;
2. Cykl artykułów dotyczący różnych aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się oraz ich związku z szeroko rozumianym dobrostanem psychicznym. Cykl tworzy sześć następujących artykułów:

- **Skałacka, K. i Derbis, R. (2015).** Activities of the elderly and their satisfaction with life. *Polish Journal of Applied Psychology*, 13(3), 87–102. <http://dx.doi.org/10.1515/pja-p-2015-0039> [MNiSW 2023: 20pkt¹].

¹ W przypadku punktacji wskazanego czasopisma mam pewną wątpliwość. Habilitantka podaje bowiem aktualną (z roku 2023) punktację artykułu opublikowanego w 2015 roku. Nie mam wiedzy jaką wówczas (w roku publikacji) omawiany periodyk naukowy miał punktację i czy w ogóle był uwzględniony na liście ministerialnej. W obliczu zgłoszonej wątpliwości rozstrzygam ją na korzyść Habilitantki.

- Skałacka K. (2018). Wpływ zaangażowania w opiekę nad wnukami na poziom poczucia jakości życia dziadków. *Czasopismo Psychologiczne*, 24(3), 617–626. <http://dx.doi.org/10.14691/CPJ.24.3.617> [MNiSW 2018: 11 pkt, lista B].
- Skałacka, K. i Gerymski, R. (2019). Sexual activity and life satisfaction in older adults. *Psychogeriatrics*, 19(3), 195-201. DOI: 10.1111/psyg.12381 [IF 2022: 2.0; IF 5-letni: 1.9; MNiSW: 40pkt].
- Skałacka, K. i Błońska, K. (2023). Physical Leisure Activities and Life Satisfaction in Older Adults. *Activities, Adaptation & Aging*, 47(3), 379-396. DOI: 10.1080/01924788.2022.2148416 [IF 2022: 2.8; IF 5-letni: 2.1; MNiSW: 20pkt].
- Skałacka, K. i Pajestka, G. (2021). Digital or In-Person: The Relationship Between Mode of Interpersonal Communication During the COVID-19 Pandemic and Mental Health in Older Adults From 27 Countries. *Journal of Family Nursing*, 27(4) 275–284. DOI: 10.1177/10748407211031980 [IF 2022: 3.1; IF 5-letni: 3.4; MNiSW: 140pkt].
- Skałacka, K. i Pajestka, G. (2024). COVID-19 and older workers' mental health: data from 27 countries. *Archives of Psychiatry and Psychotherapy*, 26(1), 77-88. <https://doi.org/10.12740/APP/172228> [IF: 0.6; MNiSW: 70 pkt²].

W zamyśle Kandydatki na zgłoszone osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, składa się autorska monografia oraz cykl tematycznie powiązanych artykułów. Monografia liczy 394 strony i posiada strukturę typową dla opracowań naukowych w obszarze psychologii. Praca jest kompletna. Wyróżniono w niej dwie główne części: teoretyczną i empiryczną. Na część teoretyczną składają się rozdziały od pierwszego do czwartego, zaś na część empiryczną rozdziały od piątego do szóstego. Każdy z rozdziałów zawiera także podrozdziały. Ponadto w pracy wyróżniono wstęp i podsumowanie. Całość korpusu książki wieńczą załączniki, spisy tabel, wykresów i rysunków oraz literatura cytowana. Formatowanie tekstu oparto na typowym dla psychologii stylu APA. Monografia ukazała się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Opolskiego w 2023 roku (Poziom I – 80 punktów MEiN).

W odniesieniu do cyklu artykułów należy podkreślić, że w jednym z nich Kandydatka jest jedynym autorem a w pięciu pozostałych współautorem, przy czym zawsze pierwszym. Jej wkład

² Po zmianie punktacji MEiN z dnia 5 stycznia 2024 roku wskazane czasopismo otrzymało 70 punktów (wcześniej na dzień złożenia do redakcji miało 140 punktów). Artykuł został natomiast opublikowany w ostatecznej formie 2 kwietnia 2024 roku.

w powstanie tych artykułów jest wiodący i obejmuje zasadniczo konceptualizację, gromadzenie danych, formułowanie hipotez badawczych, analizy statystyczne, interpretację wyników, ostateczną redakcję tekstu. Dwa pierwsze artykuły opublikowano w czasopiśmie o zasięgu krajowym, cztery pozostałe w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Wskaźnik *impact factor* (IF) dla tych czasopism zawiera się w przedziale od 0,6 (*Archives of Psychiatry and Psychotherapy*) do 3,1 (*Journal of Family Nursing*). Sumaryczny IF dla publikacji wskazanych w osiągnięciu naukowym to IF=8,5 i w odniesieniu do faktu, że na dzieło naukowe poddane ocenie składa się w pierwszej kolejności monografia, może zostać uznany za wystarczający. Zakres punktów ministerialnych za publikacje w czasopiśmie ujętych w wykazie MNiSW lub MEiN mieści się w przedziale od 11 (*Czasopismo Psychologiczne*) do 140 (*Journal of Family Nursing*). Sumarycznie za zgłoszone dzieło naukowe Kandydatka uzyskała 381 punktów (80 za monografię i 301 za cykl artykułów³). Artykuły zostały opublikowane w okresie od 2015 do 2024 roku. Trend, jaki można zaobserwować (zarówno w cyklu, jak i pozostałym dorobku) to publikowanie przez Kandydatkę w czasopiśmie naukowych o coraz wyższych wskaźnikach parametrycznych. Fakt ten, to dobry prognostyk dla rozwoju dalszej kariery naukowej Kandydatki.

3.2. Ocena merytoryczna osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe zgłoszone przez Kandydatkę (monografia i cykl artykułów ujmowane łącznie), będące podstawą wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, **oceniłam wysoko** z kilku powodów. Najważniejsze z nich wskażę i omówię poniżej.

Po pierwsze, omawiane osiągnięcie naukowe cechuje wyraźna spójność tematyczna. Zarówno monografia, jak i cykl artykułów fokusują się na konkretnym problemie badawczym, a mianowicie na badaniu aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się oraz ich „wpływu” na kształtowanie ich poczucia jakości życia. Tytuł osiągnięcia naukowego (*Charakterystyka aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się wspierających ich wysokie poczucie jakości życia*) jest adekwatny zarówno w odniesieniu do treści monografii, jak i poszczególnych artykułów cyklu. Monografia stanowi obszerny opis i empiryczną weryfikację związku między podejmowanymi równoległe aktywnościami przez osoby starsze a ich oceną poczucia jakości życia. Autorka trafnie zauważa, że „(...) jest to pierwsza w kraju próba przedstawienia wzorców aktywności sprzyjających poczuciu jakości życia i aktywnemu starzeniu się, uwzględniająca równocześnie komponenty afektywne i poznawcze (poczucie szczęścia i satysfakcja z życia)” (Autoreferat, s. 3). Z kolei cykl artykułów postrzegam jako swego rodzaju dopowiedzenie – doprecyzowanie – w stosunku do

³ Po korekcie danych z *Autoreferatu* uwzględniającej wykaz punktacji czasopism MEiN z dnia 05.01.2024 roku.

głównego problemu określonego w monografii. Dotyczy on bowiem różnych (szczegółowych) aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się (aktywność fizyczna, utrzymywanie relacji z bliskimi, aktywność seksualna, opieka nad wnukami, aktywność zawodowa) i ich związku z szeroko pojętym dobrostanem psychicznym.

Po drugie, projekt habilitacyjny dr Katarzyny Skałackiej, obejmujący monografię i cykl tematycznie powiązanych artykułów, jest – w mojej ocenie – dogłębnie przemyślany, detalicznie zaplanowany i rzetelnie zrealizowany. Przekonuje o tym między innymi trafne (niejako w punkt) i obszerne (ale nie nadmiarowe!) teoretyczne uzasadnienie tematu badawczego. Kandydatka osadziła swoje pomysły i intuicje badawcze na solidnie przestudiowanej bazie teoretycznej. Dodatkowo Habilitantka nie wyważy otwartych już w latach 60' XX wieku drzwi do wiedzy o znaczeniu aktywności osób starszych dla ich jakości życia, ale wchodząc przez te drzwi na interesujący ją teren badawczy, potrafi dokonać syntezy ustalonych wcześniej (w oparciu o badania empiryczne) prawidłowości i zaproponować inne (własne) spojrzenie na analizowane zagadnienia. Dzięki temu nie tylko zabiera głos w akademickiej debacie nad znaczeniem aktywności starszych dorosłych w kształtowaniu ich dobrostanu, ale ponadto wzbogaca tę debatę o autorskie propozycje. Widoczne jest to zarówno w monografii, jak i artykułach. W samej monografii warta odnotowania (i docenienia) jest poprawnie zaplanowana i zrealizowana replikacja badań. W tym kontekście chciałbym także uwypuklić dbałość Kandydatki o metodologiczną stronę projektu habilitacyjnego. Wyrazem tego jest między innymi trafne zastosowanie zaawansowanych technik statystycznej analizy danych czy objęcie badaniami bardzo licznych prób – co niezbyt nieczęsto zdarza się w psychologii. A jeśli dodatkowo uwzględnić fakt, że grupy badanych stanowiły osoby starsze, to podjęty przez Habilitantkę trud dotarcia do tak licznej rzeszy tego typu respondentów musi budzić uznanie.

Po trzecie, w dziele naukowym zgłoszonym przez Habilitantkę do oceny widoczna jest jej determinacja w ukierunkowaniu badań własnych na to, co faktycznie *nowe*. Przy czym owa determinacja nie jest ani naiwna ani nadmiarowa (nierealistyczna). W formułowaniu problemów badawczych Kandydatka opiera się – co podkreśliłem już wcześniej – na trafnie dobranych teoriach i wynikach wcześniejszych badań. Proces ten nie jest bynajmniej odtwórczy. To co *znane, pewne i wcześniej odkryte* w sposób kreatywny poddaje ona „obróbce” intelektualnej, czego następstwem są nowe pomysły (problemy) badawcze. Habilitantka nie chce dokonywać *przewrotu kopernikańskiego* w obszarze psychologii starzenia się i starości, ale jednocześnie ma odwagę dokładać kolejne cegiełki do wiedzy o aktywnym psychospołecznym funkcjonowaniu człowieka starego – aktywnym

Katedra Psychologii Klinicznej
Instytut Psychologii
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

starzeniu się. Wyrazem tego jest chociażby zgłoszenie własnej propozycji (modelu) aktywnego starzenia się czy nowatorskiej klasyfikacji wzorców osób aktywnych w okresie starości. W odniesieniu do zaproponowanego modelu warto zauważyć, iż cechuje go naukowa przejrzystość i prostota przy jednoczesnym uwzględnieniu nie tylko bezpośrednich zależności, ale także mechanizmów (mediatorów), wyjaśniających związki zachodzące między postępującym wiekiem (starzeniem się) a jakością życia seniorów. Pani dr Katarzyna Skałacka skutecznie dowiodła, iż rozwój nauki (wnoszenie do niej istotnego *novum*) nie polega na (przesadnym) podnoszeniu jej poziomu skomplikowania i złożoności, ale na umiejętnym *ujasnianiu* skomplikowanej i złożonej rzeczywistości życia psychicznego człowieka (w tym wypadku człowieka starego) w sposób możliwie najbardziej nieskomplikowany.

Po czwarte, niewątpliwym atutem przedstawionego przez Habilitantkę dorobku jest zakres ocenianego dzieła naukowego (przede wszystkim monografii i ostatniego ze wskazanych w cyklu artykułów), obejmujący nie tylko rodzimą (krajową) próbę seniorów, ale także próby pochodzące z innych krajów europejskich. Kandydatka dowiodła między innymi, „(...) że starsi Polacy, w odróżnieniu od swoich europejskich rówieśników, gorzej oceniają poziom swojego zdrowia oraz zgłaszają więcej problemów w codziennym funkcjonowaniu. Jest to wynik zgodny z wcześniejszymi badaniami pokazującymi, że mieszkańcy ze wschodnich/centralnych rejonów Europy wykazują duże różnice w ocenie stanu zdrowia w porównaniu do mieszkańców zachodnich regionów” (Autoreferat, s. 19). W swoim projekcie habilitacyjnym Autorka nie tylko ustaliła specyfikę polskiej grupy seniorów w zakresie podejmowanych przez nich aktywności i jakości życia, ale także opisała ją na tle seniorów pochodzących z pozostałych państw Europy. W efekcie uzyskała pełniejszy obraz ustalonych empirycznie prawidłowości.

Po piąte, dzieło habilitacyjne Kandydatki jest, w mojej ocenie, konkretną oraz poznawczo wartościową odpowiedzią na nowe wyzwania pojawiające się na horyzoncie współczesnej nauki – psychologii. Mając bowiem na uwadze obecne tendencje demograficzne – fakt wydłużania się średniej długości ludzkiego życia – w kolejnych dekadach należy spodziewać się zwiększenia odsetka osób 60+ w globalnej populacji. Warto zaznaczyć, że już dzisiaj, na co słusznie zwraca uwagę Habilitantka, obserwujemy wzrost liczby osób starszych zarówno w Polsce, jak i innych krajach Unii Europejskiej czy świata. Zrealizowane badania raportowane w monografii oraz poszczególnych artykułach cyklu stwarzają realne perspektywy podejmowania przemyślanych i systemowych działań ukierunkowanych na wykorzystanie potencjału starości przy jednoczesnym uwzględnieniu wynikających z niej (normatywnych) ograniczeń. Przesłanie wydobywające się

z lektury dzieła habilitacyjnego Kandydatki, oparte na *twardych* danych empirycznych, można by zawrzeć w następującej sentencji: *Starość to nie problem do rozwiązania, ale bogactwo do zagospodarowania.*

Podsumowując tę część recenzji stwierdzam, że dzieło habilitacyjne (monografia i cykl sześciu tematycznie spójnych artykułów) przedstawione przez Panią dr Katarzynę Skałacką do oceny znacząco przyczynia się do rozwoju badań psychologicznych dotyczących aktywności osób starszych i jej związku z ich jakością życia. Na podkreślenie zasługuje: (1) spójność teoretyczna dzieła; (2) dbałość Kandydatki o metrologiczną poprawność badania na każdym z jego etapów; (3) umiejętne i twórcze korzystanie z dotychczasowej wiedzy psychologicznej dotyczącej aktywności osób starszych do formułowania nowatorskich problemów badawczych; (4) konkluzywne analizy; (5) dojrzałość i refleksyjność rozważań. Wobec powyższego uważam, że przedstawione mi do oceny dzieło naukowe wnosi znaczący wkład w rozwój psychologii jako dyscypliny spełniając tym samym warunek określony w art. 219 ustawy *Pravo o szkolnictwie wyższym i nauce* ust. 1 pkt. 2.

4. Istotna aktywność naukowa Habilitantki realizowana w innych uczelniach lub instytucjach naukowych

Potwierdzeniem aktywności naukowej Kandydatki w więcej niż jednej uczelni są udokumentowane staże badawcze, których efektem końcowym były publikacje opracowane we współpracy z badaczami z innych ośrodków akademickich. I tak, w latach od 2017 do 2020 Habilitantka odbyła serię staży badawczych w Katedrze i Klinice Rehabilitacji Psychiatrycznej Wydziału Nauk Medycznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Opiekunem staży był Pan prof. dr hab. Marek Krzystanek. W trakcie realizacji staży Pani dr Katarzyna Skałacka brała udział w wykonywaniu różnych procedur badawczych polegających na przygotowywaniu materiału badawczego, nadzorowaniu realizacji badań, analizie otrzymanych danych oraz przygotowywaniu manuskryptów do późniejszych publikacji. Ponadto, aktywnie uczestniczyła w przygotowaniu i omawianiu kolejnych kroków badawczych oraz interpretacji otrzymanych wyników z klinicystami praktykami. Współpracowała przy projektach weryfikujących efektywność wsparcia telemedycznego dla pacjentów chorych na schizofrenię (projekt obejmował 12-omiesięczne badania podłużne). Dodatkowo brała udział w badaniach dotyczących skuteczności podawania różnych leków wśród pacjentów doświadczających zaburzeń psychicznych.

Pani dr Katarzyna Skałacka 1 lutego 2022 roku uzyskała grant Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu MINIATURA 6. Tytuł grantu: *Różnice międzyplciowe w czynnikach kształtujących satysfakcję seksualną i poczucie atrakcyjności osób starszych* (Nr DEC-2022/06/X/HS6/01086). Kandydatka

**Katedra Psychologii Klinicznej
Instytut Psychologii
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II**

pełni rolę kierownika grantu. Uzyskanie grantu może być, w mojej ocenie, traktowane jako forma współpracy z inną instytucją naukową. Stąd też uwzględniam ten aspekt w niniejszej części recenzji. Oczywiście mam świadomość, że wnioskodawcą grantu jest uczelnia macierzysta, z którą związana jest Habilitantka. Niemniej jednak NCN jest podmiotem zewnętrznym w stosunku do uczelni.

W 2012 roku Habilitantka odbyła wyjazd naukowy w ramach programu ERASMUS+ do Instituto Superior de Psicologia Aplicada, ISPA University, Lisboa, Portugalia. Przeprowadziła tam serię wykładów i warsztatów na dwa tematy: *Well-being in a macro-social context (community well-being)* oraz *Relationship between well-being and mental health*. Efektem tego wyjazdu było późniejsze zaproszenie Kandydatki do współrealizacji grantu HORIZONT 2020.

W latach 2010-2011 Habilitantka realizowała grant promotorski NCN (nr N N106 224138), którego kierownikiem był Pan dr hab. Romuald Derbis, ówczesnie pracownik Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Badania realizowane w ramach grantu były przeprowadzane w ośrodkach akademickich na terenie trzech województw. W związku z realizacją tego grantu Kandydatka odbyła wówczas dwa tygodniowe staże badawcze w AJD w Częstochowie, których celem było (1) przygotowanie procedury badawczej oraz przeprowadzenie badań pilotażowych oraz (2) częściowa realizacja badań właściwych do doktoratu. Z kolei celem badań prowadzonych w ramach grantu było określenie, jak poziom wykonania różnych zadań poznawczych będzie się zmieniał w zależności od doświadczania chwilowego (indukowanego eksperymentalnie) i względnie trwałego, dyspozycyjnego (poczucie jakości życia) stanu afektywnego. Wymiernym efektem zrealizowanego grantu promotorskiego (i w ramach niego dwóch staży) była przygotowana oraz obroniona z wyróżnieniem przez Kandydatkę rozprawa doktorska oraz opublikowane artykuły naukowe i wystąpienia na konferencjach krajowych i międzynarodowych.

W latach 2005 – 2010 Pani dr Katarzyna Skalacka, jako magistrantka Pana dr hab. Romualda Derbisa, odbywała tygodniowe staże badawcze w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie związane z realizowanymi przez swojego promotora badaniami. W ramach tych staży brała udział w przygotowywaniu materiału badawczego, dobieraniu grup badawczych, gromadzeniu danych oraz analizie statystycznej otrzymanych wyników. Ponadto uczestniczyła w przygotowywaniu draftów artykułów.

Z powyższego wynika, iż obok zgłoszonego do oceny osiągnięcia habilitacyjnego – monografii i cyklu sześciu artykułów – Kandydatka legitymuje się posiadaniem tzw. dorobku okalającego. Przed uzyskaniem stopnia doktora Pani dr Katarzyna Skalacka opublikowała: 5 rozdziałów w monografiach naukowych oraz 5 artykułów w czasopiśmie naukowych. Po uzyskaniu stopnia

doktora Habilitantka opublikowała 5 rozdziałów w monografiach naukowych oraz 25 artykułów naukowych, w tym 10 związanych z realizacją grantu HOME_EU: Reversing Homelessness in Europe (H2020-SC6-REVINEQUAL-2016/GA726997). W większości przywołanych publikacji Kandydatka jest współautorką. Inni autorzy pochodzili częściowo z innych ośrodków akademickich (na użytek prezentowanej recenzji dokonałem w tym względzie osobistej dodatkowej analizy w oparciu o informacje dostępne w Internecie). Fakt ten wskazuje, że Kandydatka podejmowała na przestrzeni swojej pracy naukowej współpracę z badaczami reprezentującymi inne uczelnie, czego efektem były konkretne publikacje.

W tym kontekście chciałbym także podkreślić aktywność konferencyjną Habilitantki. Przed obroną doktoratu Kandydatka brała czynny udział w 11 konferencjach, w tym trzech o zasięgu międzynarodowym, zaś po obronie doktoratu w 18 konferencjach, w tym pięciu międzynarodowych. Przy niektórych wystąpieniach Habilitantka wskazuje na współautorów, co przekonuje, że prezentowane wyniki są efektem pracy zespołowej – ważnej z punktu widzenia przecierania nowych szlaków w obszarze wiedzy o człowieku, w tym przypadku o człowieku w okresie późnej dorosłości.

Podsumowując, Pani dr Katarzyna Skalacka spełnia trzecią przesłankę ustawową, gdyż wykazała się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni (Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach; Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie), instytucji naukowej (Narodowe Centrum Nauki) lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (Instituto Superior de Psicologia Aplicada, ISPA University, Lisboa, Portugalia).

5. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

Od 2013 roku do dnia złożenia wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego Kandydatka była promotorem 49 prac magisterskich. Aktualnie kolejnych ośmiu magistrantów pracuje pod jej opieką naukową. Ponadto, była również tzw. promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Pana mgra Jakuba Filipkowskiego, który przygotował pracę doktorską (*Zmienne osobowości, motywacyjne i doświadczanie globalizacji jako korelaty satysfakcji z życia i pracy*) pod kierunkiem Pana dra hab. Romualda Derbisa. Praca została obroniona na Uniwersytecie Wrocławskim (Uchwała Nr 9/2023 Rady Dyscyplin Naukowych Pedagogika oraz Psychologia Uniwersytetu Wrocławskiego).

Habilitantka prowadzi (lub prowadziła) w języku polskim następujące zajęcia dydaktyczne w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Opolskiego:

- *Psychometria - teoria kwestionariuszy;*
- *Marketing i reklama;*
- *Psychologia ogólna: emocje i motywacja;*

- *Psychologia starzenia się i starości;*
- *Pozytywne starzenie się;*
- *Trening umiejętności klinicznych – kontekst osób starszych;*
- *Trening rozwiązywania problemów społecznych.*

Kandydatka prowadzi również zajęcia w języku angielskim. Wśród tych zajęć są:

- *Negotiations/ conflict resolution;*
- *Questionnaires and tests development;*
- *General psychology;*
- *Developmental and educational psychology;*
- *Clinical psychology.*

Powolywanie na recenzenta przez komitety redakcyjne czasopism naukowych można traktować w kategoriach obiektywnego wskaźnika uznania środowiska uczonych dla kompetencji konkretnego badacza. Pani dr Katarzyna Skałacka recenzowała artykuły naukowe dla poniższych czasopism:

- *BMC Geriatrics;*
- *Educational Gerontology;*
- *Journal of Happiness Studies;*
- *Archives of Psychiatry and Psychotherapy;*
- *Innovation in Aging;*
- *Clinical Interventions in Aging;*
- *Neuropsychiatric Disease and Treatment.*

Habilitantka na przestrzeni swojej dotychczasowej kariery naukowej wykazywała się również wyraźną aktywnością organizacyjną. Pełniła następujące funkcje w Uniwersytecie Opolskim:

- Członek Komisji Oceny Jakości Badań Naukowych w Instytucie Psychologii (2021 – do teraz)
- Członek Wydziałowej Komisji Ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia (2019 – 2020)
- Członek Rady Instytutu Psychologii (2019 – 2020)
- Koordynator kierunku psychologia (2019 – 2020)
- Zastępca Dyrektora ds. dydaktyki

(2018 – 2019)

- Instytutowy koordynator ds. ECTS

(2012 – 2018)

- Członek rady programowej IP UO

(2012 – 2018)

- Koordynator ds. kursów ogólnouczelnianych IP UO

(2013 – 2018)

Habilitantka była ponadto członkiem komitetu organizacyjnego w dwóch następujących konferencjach:

1. Vice-przewodnicząca i sekretarz komitetu organizacyjnego X Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Jakość życia w pracy i poza nią”, 28-29 września 2018 r., Opole.
2. Członek komitetu organizacyjnego XXVII Ogólnopolskiej Konferencji Psychologii Rozwojowej pt. „Dziecko i dzieciństwo w biegu życia”, 14-16 czerwca 2018, Kamień Śląski.

Kandydatka jest aktywna naukowo i organizacyjnie także poza rodzimą uczelnią. Od 2022 roku pełni funkcję przewodniczącej opolskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (PTP). W latach 2018 – 2022 była zastępcą przewodniczącego oddziału opolskiego PTP. Ponadto, od 2023 roku pracuje jako psycholog w Domu Pobytu Dziennego „Malinka” w Opolu.

Aktywność Habilitantki ujawnia się także w obszarze popularyzowania nauki. Udzielała ona wywiadów medialnych (Radio Opole, Radio Seta, Radio Park). Jest również autorką felietonów psychologicznych, które opracowywała w ramach projektu „Opolski senior” realizowanego przez Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim (<https://opolskisenior.pl/>). Kandydatka prowadziła także cykliczne spotkania popularno-naukowo-dyskusyjne między innymi w Kole Seniora przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Tarnowie Opolskim, Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu, Centrum Seniora w Opolu, Domu Pomocy Społecznej w Korfantowie.

Habilitantka, w trakcie dotychczasowej kariery naukowej, uzyskała także kilka nagród. Do najważniejszych z nich należą:

- 2023 Nagroda Rektora UO za działalność naukową
- 2021 Nagroda Rektora UO za działalność naukową
- 2020 Nagroda Rektora UO za działalność dydaktyczną
- 2019 Nagroda Rektora UO, I stopnia, za działalność naukową
- 2012 Nagroda Rektora za działalność naukową

6. Wniosek końcowy (konkluzja)

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzam, że dorobek Pani dr Katarzyny Skałackiej, uzyskany po otrzymaniu stopnia doktora, spełnia kryteria określone w art. 219 ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku *Pravo o szkolnictwie wyższym i nauce*. W szczególności przedstawione dzieło naukowe (*Charakterystyka aktywności podejmowanych przez osoby starsze i starzejące się wspierających ich wysokie poczucie jakości życia*), na które składa się monografia i cykl tematycznie powiązanych sześciu artykułów, **stanowi znaczny wkład** w rozwój psychologii. Ponadto Pani dr Katarzyna Skałacka wykazuje się **istotną aktywnością naukową** realizowaną w innych – niż macierzysta – uczelniach. Tym samym **jednoznacznie rekomenduję** Radzie Naukowej Uniwersytetu Opolskiego **nadanie** Pani dr Katarzynie Skałackiej stopnia doktora habilitowanego.

ks. dr hab. Paweł Jan Brudek
ks. Paweł Brudek
Katedra Psychologii Klinicznej
Instytut Psychologii
Katolicki Uniwersytet Lubelski
Jana Pawła II